

การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA)
ของโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
Performance of the Quality Assurance Process in the Quality Cycle (PDCA)
of Paiwittayakarn School, Pai District, Mae Hong Son Province

วิทยา วงอินทร์*

ดร. ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายใน (งานประกันคุณภาพการศึกษา) จำนวน 46 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ชุดที่ 2 เป็นการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ส่วนการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ โรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ทั้ง 15 มาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ปฏิบัติมากที่สุดทุกขั้นตอน คือ มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นเพราะว่า มาตรฐานที่ 12 มีการกำหนดโครงสร้าง และคำสั่งการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายใน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม หรือโครงการพัฒนาผู้เรียนตอบสนองมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยแต่ละกิจกรรม หรือโครงการได้รับการสนับสนุน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

E-mail: wittayawongin@gmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

งบประมาณตามความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม และมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะ แล้วนำผลการปฏิบัติงานในแต่ละปีการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนพายัพวิทยาการต่อไป ส่วนมาตรฐานที่มีสภาพไม่ได้ปฏิบัติและไม่แน่ใจ คือ มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเป็นเพราะว่า ผู้ที่รับผิดชอบงานในมาตรฐานที่ 9 ยังขาดประสบการณ์ และความถนัดในการปฏิบัติงาน จึงทำให้เกิดปัญหาขาดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีโครงสร้างของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ชัดเจน มอบอำนาจ บทบาท และความสำคัญแก่คณะกรรมการสถานศึกษา สามารถขอความช่วยเหลือ หรือติดต่อประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษาวางแผน และร่วมกันแก้ปัญหาด้วยกันให้มากกว่านี้ เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ชุมชน

คำสำคัญ

การประกันคุณภาพ วงจรคุณภาพ (PDCA) โรงเรียนพายัพวิทยาการ อำเภอพายัพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Abstract

This research aimed to investigate the performance of the internal quality assurance process the quality cycle (PDCA) to study and suggestions concerning for quality assurance the process cycle (PDCA). The population used in research 2 people in clude school administrators and board of education quality improvement plan to support internal assessment (Quality Education) 46 total in 48 people of the tools used in the study were two sets of set 1is a query about the performance of quality assurance in accordance with the quality cycle (PDCA) Paiwitthayakarn School, Pai District, Mae Hong Son Province, set 2 the focus group. Data were analyzed using qualitative and frequency of the discussion groups. And analyzed using qualitative data analysis techniques.

The results were as follows. Paiwitthayakarn School, Pai District, Mae Hong Son Province performed the internal quality assurance according to the quality cycle (PDCA) of all 15 standards. The standard with the most perfect performance was the standard no. 12 stating that the school had the internal quality assurance based on the ministry's regulation because the standard no. 12 determined the structure and the appointment command of committee

doing the developing plan for education quality assurance to support the internal audit, to operate activities or learner developing projects and to respond the internal quality assurance. Each activity or each project was funded based on the necessity of each activity. The performances were monitored periodically as planned. Then, the performance results of each school year were improved and used as the guidelines for developing the performance for the internal quality assurance of Paiwittayakarn School, Pai District, Mae Hong Son Province in the future. The standard without performance and certainty was the standard no. 9 stating that the school board, parents and communities performed their duties according to their roles effectively as well as efficiently since the people being responsible for the performance based on the standard no. 9 lacked experiences and aptitude for working. The problem was that the school board did not participate in the performance. It was suggested that the structure of school board should be clear by providing them authorization, roles and significance. They could ask for any assistance or collaborate with the educational networks, plan and solve problems together much more than usual in order to manage learning to communities.

Keywords

Quality Assurance, Quality Cycle (PDCA), Paiwittayakarn School, Pai District, Mae Hong Son Province

บทนำ

การเข้าสู่การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาและเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนในสถานศึกษาต้องรับรู้ และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายคือ มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดขึ้น มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 5 ด้าน มี 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ แต่แต่ละมาตรฐานมีการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมและให้น้ำหนักความสำคัญกับกระบวนการบริหารและจัดการ ร้อยละ 70 ส่วนผลการบริหารและการจัดการคุณภาพผู้เรียนร้อยละ 30 โดยมีรายละเอียดมาตรฐาน ดังนี้ ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการสร้างสังคม

แห่งการเรียนรู้ ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านที่ 5 มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างการศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นด้วย (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, 1-2)

โรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง เปิดทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินภายนอกในรอบที่ 2 ไม่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2549) ทั้งที่มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ประชาชน มีความตระหนักเห็นความจำเป็นในการพัฒนา การบริหารจัดการตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดภารกิจไว้ในฝ่ายบริหารทั่วไป และทุกฝ่ายงานตามแผนภูมิ การจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน มีการกำหนดภารกิจ บทบาท อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และตัวบุคคลไว้อย่างชัดเจน ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการอนุมัติโครงการและงบประมาณ มีการนิเทศ ควบคุม และติดตามผลการปฏิบัติงาน ครูรับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ และดำเนินกิจกรรมตามโครงการนั้น ๆ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา อุปกรณ์การเรียน รวมทั้งชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี โดยได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสถานศึกษาว่า (1) ควรจัดทำแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา (แผนพิเศษ) เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้น (2) ควรจัดทำแผนดำรงรักษาคุณภาพการศึกษาโดยมีการกำหนดขั้นตอนวิธีการ เพื่อรักษาคุณภาพให้มีความคงที่ และมีคุณภาพตามที่กำหนด (3) ควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพตามข้อเสนอแนะของ สมศ. โดยเร่งด่วน (กลุ่มศึกษานิเทศก์ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน, 2553)

ดังนั้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจว่าผลการประกันคุณภาพการศึกษาในรอบถัดไปจะมีการพัฒนาที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร เพื่อให้การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปาย มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน มีโครงสร้างที่เป็นระบบ และเป็นปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร อำเภอพายัพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร อำเภอพายัพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายใน (งานประกันคุณภาพการศึกษา) โรงเรียนพายัพวิทยาคาร อำเภอพายัพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 46 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 48 คน ในปีการศึกษา 2556

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร อำเภอพายัพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 มาตรฐาน โดยอาศัยกรอบแนวคิดวงจรบริหารคุณภาพ (1) การวางแผน (Plan) (2) การปฏิบัติงานตามแผน (Do) (3) การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และ (4) การปรับปรุงแก้ไขมาเป็นแนวทางในการบริหารพัฒนา (Action)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร อำเภอพายัพ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมี 3 ตอน ประกอบด้วยตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบตอนที่ 2 การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายัพวิทยาคารอำเภอพายัพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นแบบเลือกตอบตอนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด โดยนำแบบสอบถามของ วิโรจน์ พวงอินทร์ (2548) และ กุญช์ภัสส์ พงษ์พานิชย์ (2553) มาปรับปรุง

3.2 ชุดที่ 2 เป็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม ในเรื่อง การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร อำเภอพายัพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในชุดที่ 1 มาทำการวิเคราะห์ และกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่มกับประชากร โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารจำนวน 1 คน และคณะกรรมการ

จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายใน โรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจำนวน 15 คน โดยเป็นประธานของแต่ละมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 15 มาตรฐาน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ชุดที่ 1 แบบสอบถาม

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอรับคืนด้วยตนเอง ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2556 จำนวน 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำไปทำการตรวจสอบ พบว่า มีความสมบูรณ์ 23 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 47.91

3) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติแล้วนำค่าทางสถิติที่ได้ทำการวิเคราะห์จากนั้นนำมากำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มต่อไป

4.2 ชุดที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

นัดหมายกลุ่มตัวอย่างเพื่อสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา ข้อมูลที่ได้จากการสนทนาได้บันทึกเทปและจดบันทึก เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ชุดที่ 1 แบบสอบถามการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ชุดที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปจะได้นำมาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษา และมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในโรงเรียนน้อยกว่า 6 ปี

1.2 การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปรากฏผลการวิจัย ดังตารางข้างท้าย

ตารางที่ 1

การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)

มาตรฐานที่	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สภาพการปฏิบัติ		
		ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่ได้ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 1	ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ	85.42	2.08	12.5
มาตรฐานที่ 2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์	87.5	2.08	10.42
มาตรฐานที่ 3	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	77.08	2.08	20.84
มาตรฐานที่ 4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	75	0	25
มาตรฐานที่ 5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	89.58	0	10.42
มาตรฐานที่ 6	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	91.67	0	8.33
มาตรฐานที่ 7	ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	89.58	0	10.42
มาตรฐานที่ 8	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล	79.17	2.08	18.75
มาตรฐานที่ 9	คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	64.58	6.25	29.17
มาตรฐานที่ 10	สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน	93.75	0	6.25
มาตรฐานที่ 11	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ	93.75	2.08	4.17
มาตรฐานที่ 12	สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	93.75	0	6.25
มาตรฐานที่ 13	สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	85.42	2.08	12.5
มาตรฐานที่ 14	การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนด	93.75	0	6.25
มาตรฐานที่ 15	การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริม สถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น	93.75	0	6.25

จากตารางที่ 1 การวางแผนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร พบว่า มาตรฐานที่มีสภาพการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 93.75 คือ มาตรฐานที่ 10, มาตรฐานที่ 11, มาตรฐานที่ 12, มาตรฐานที่ 14 และมาตรฐานที่ 15 ส่วนมาตรฐานที่ไม่ได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 6.25 คือ มาตรฐานที่ 9 และมาตรฐานที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 29.17 คือ มาตรฐานที่ 9 เช่นกัน

ตารางที่ 2

การปฏิบัติงานตามแผน (Do)

มาตรฐานที่	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สภาพการปฏิบัติ		
		ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่ได้ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 1	ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	68.75	2.08	29.17
มาตรฐานที่ 2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์	70.83	4.17	25
มาตรฐานที่ 3	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	60.42	4.16	35.42
มาตรฐานที่ 4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	56.25	2.08	41.67
มาตรฐานที่ 5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	72.92	2.08	25
มาตรฐานที่ 6	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	81.25	2.08	16.67
มาตรฐานที่ 7	ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	70.84	2.08	27.08
มาตรฐานที่ 8	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล	64.59	2.08	33.33
มาตรฐานที่ 9	คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	39.59	8.33	52.08
มาตรฐานที่ 10	สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน	79.17	2.08	18.75
มาตรฐานที่ 11	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ	81.25	2.08	16.67

ตารางที่ 2

การปฏิบัติงานตามแผน (Do) (ต่อ)

มาตรฐานที่	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สภาพการปฏิบัติ		
		ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่ได้ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 12	สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	81.25	2.08	16.67
มาตรฐานที่ 13	สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	72.92	2.08	25
มาตรฐานที่ 14	การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนด	77.08	2.08	20.84
มาตรฐานที่ 15	การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริม สถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น	81.25	0	18.75

จากตารางที่ 2 การปฏิบัติงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายัพวิทยากร พบว่า มาตรฐานที่มีสภาพการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 81.25 คือ มาตรฐานที่ 6, มาตรฐานที่ 11, มาตรฐานที่ 12 และมาตรฐานที่ 15 ส่วนมาตรฐานที่ไม่ได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 8.33 คือ มาตรฐานที่ 9 และมาตรฐานที่มีไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 52.08 คือ มาตรฐานที่ 9 เช่นกัน

ตารางที่ 3

การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผน (Check)

มาตรฐานที่	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สภาพการปฏิบัติ		
		ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่ได้ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 1	ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	58.33	12.5	29.17
มาตรฐานที่ 2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์	54.17	12.5	33.33
มาตรฐานที่ 3	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	52.08	12.5	35.42
มาตรฐานที่ 4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	50	10.42	39.58

ตารางที่ 3

การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผน (Check) (ต่อ)

มาตรฐานที่	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สภาพการปฏิบัติ		
		ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่ได้ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	62.5	8.33	29.17
มาตรฐานที่ 6	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	66.67	6.25	27.08
มาตรฐานที่ 7	ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	68.75	4.17	27.08
มาตรฐานที่ 8	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล	41.67	10.42	47.91
มาตรฐานที่ 9	คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	39.58	10.42	50
มาตรฐานที่ 10	สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน	64.58	12.5	22.92
มาตรฐานที่ 11	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ	62.5	8.33	29.17
มาตรฐานที่ 12	สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	79.17	4.16	16.67
มาตรฐานที่ 13	สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	56.25	6.25	37.5
มาตรฐานที่ 14	การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนด	62.5	6.25	31.25
มาตรฐานที่ 15	การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริม สถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น	62.5	6.25	31.25

จากตารางที่ 3 การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร พบว่า มาตรฐานที่มีสภาพการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 79.17 คือ มาตรฐานที่ 12 ส่วนมาตรฐานที่ไม่ได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 12.50 คือ มาตรฐานที่ 1, มาตรฐานที่ 2, มาตรฐานที่ 3 และมาตรฐานที่ 10 สำหรับมาตรฐานที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 50.00 คือ มาตรฐานที่ 9

ตารางที่ 4

การปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา (Action)

มาตรฐานที่	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สภาพการปฏิบัติ		
		ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่ได้ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)
มาตรฐานที่ 1	ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	56.25	14.58	29.17
มาตรฐานที่ 2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์	50	12.5	37.5
มาตรฐานที่ 3	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	45.84	14.58	39.58
มาตรฐานที่ 4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	37.5	10.42	52.08
มาตรฐานที่ 5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	58.33	10.42	31.25
มาตรฐานที่ 6	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	60.42	6.25	33.33
มาตรฐานที่ 7	ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	68.75	6.25	25
มาตรฐานที่ 8	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล	45.83	10.42	43.75
มาตรฐานที่ 9	คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	37.5	16.67	45.83
มาตรฐานที่ 10	สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน	62.5	10.42	27.08
มาตรฐานที่ 11	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ	64.58	12.5	22.92
มาตรฐานที่ 12	สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	72.92	4.16	22.92
มาตรฐานที่ 13	สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	52.08	6.25	41.67
มาตรฐานที่ 14	การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนด	60.42	10.42	29.16
มาตรฐานที่ 15	การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริม สถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น	62.5	6.25	31.25

จากตารางที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษาภายในตาม กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร พบว่า มาตรฐานที่มีสภาพการปฏิบัติ คิดเป็น ร้อยละ 72.92 คือ มาตรฐานที่ 12 และมาตรฐานที่ไม่ได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 16.67 คือ มาตรฐานที่ 9 ส่วน มาตรฐานที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 52.08 คือ มาตรฐานที่ 4

1.3 ปัญหา และข้อเสนอแนะของการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตาม กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)

ปัญหาที่พบ คือ ปัญหาการวางแผนการศึกษาที่ไม่รอบคอบ นโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการที่ไม่เหมาะสม เช่น มีงานอื่นมาแทรก หรือต้องไปราชการในช่วงเวลาเรียน เวลาสอนอยู่บ่อยครั้งโดยมี ข้อเสนอแนะว่า ควรวางแผนและนิเทศติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นถึงปัญหาและแนวทางแก้ไข ต่อไป

2) การปฏิบัติงานตามแผน (Do)

ปัญหาที่พบ คือ ขาดการมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน อย่างจริงจัง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ไม่มีบทบาทในการกำหนดคุณภาพการศึกษา การจัดการศึกษาและการส่งเสริมทางการศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีโครงสร้างของคณะกรรมการ สถานศึกษาที่ชัดเจน มอบอำนาจ บทบาทและความสำคัญแก่คณะกรรมการสถานศึกษา สามารถขอความช่วยเหลือ หรือติดต่อประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษา วางแผน และร่วมกันแก้ปัญหาด้วยกันให้ มากกว่านี้ เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ชุมชน

3) การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผน (Check)

ปัญหาที่พบ คือ ผู้มีหน้าที่นิเทศ ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ได้ รับผิดชอบอย่างเต็มกำลังความสามารถ และมีข้อเสนอแนะว่าควรวางแผนและนิเทศ ตรวจสอบ กำกับ ติดตามการ ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เห็นถึงปัญหาและจะได้หาแนวทางแก้ไขต่อไป

4) การปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา (Action)

ปัญหาที่พบ คือ ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และขาดการนำข้อมูลมา วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เป็นสารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรวางแผนและนิเทศ ตรวจสอบ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เห็นถึง ปัญหา แล้วนำข้อเสีย หรือปัญหานั้นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

2. ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม คัดเลือกกลุ่มผู้สนทนาจากประธานของแต่ละมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ของโรงเรียนพายวิทยาคาร ทั้ง 15 มาตรฐาน ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร 1 คน และครู 14 คน ผลปรากฏว่า มาตรฐานที่ปฏิบัติมากที่สุดทุกชั้นตอน คือ มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นเพราะว่า มาตรฐานที่ 12 มีการกำหนดโครงสร้าง และคำสั่งการ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายใน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม หรือโครงการพัฒนาผู้เรียน ตอบสนองมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยแต่ละกิจกรรม หรือโครงการ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม และมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผน เป็นระยะ แล้วนำผลการปฏิบัติงานในแต่ละปีการศึกษา มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของโรงเรียนพายวิทยาคารต่อไป ส่วนมาตรฐานที่มีสภาพไม่ได้ปฏิบัติและไม่แน่ใจ คือ มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นเพราะว่า ผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานมาตรฐานที่ 9 ยังขาดประสบการณ์และความถนัดในการปฏิบัติงาน จึงทำให้เกิดปัญหาขาดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีโครงสร้างของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ชัดเจน มอบอำนาจ บทบาท และ ความสำคัญแก่คณะกรรมการสถานศึกษา สามารถขอความช่วยเหลือ หรือติดต่อประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษาวางแผน และร่วมกันแก้ปัญหาด้วยกันให้มากกว่านี้ เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ชุมชน

การอภิปราย

จากผลการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายวิทยาคาร มีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ ที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายวิทยาคาร ยังมีมาตรฐานที่ไม่ได้ปฏิบัติและไม่แน่ใจ คือ มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเนื่องจากการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชนมีน้อย เพราะว่ายังขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ที่ต้องร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษา เพื่อขับเคลื่อน ให้โรงเรียนพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และชุมชน และผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานมาตรฐานที่ 9 ยังขาดประสบการณ์และความถนัดในการปฏิบัติงาน ดังที่ บุญถม แสงคำ (2555, 130) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ

โรงเรียนสันทรายวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร และยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดทำหลักสูตร

นอกจากนี้การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร ยังมีประเด็นปัญหา การนิเทศ กำกับ ติดตามที่ไม่ชัดเจนไม่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละกิจกรรม แต่ละครั้งนั้น เป็นการปฏิบัติงานในรูปแบบเดิม ๆ ไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุว่าทำไม การจัดกิจกรรมที่ตอบสนองการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของโรงเรียน ปายวิทยาคาร ไม่มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน สอดคล้องกับ สมชาย ไชยจินดา (2547) ได้ศึกษาการดำเนินงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ผู้นิเทศมีงานที่รับผิดชอบมากไม่มี เวลาดำเนินการนิเทศ นิเทศไม่ต่อเนื่อง บางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ผู้รับการนิเทศไม่ มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ ขาดสื่อ และเครื่องมือในการปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ ซึ่ง แตกต่างจากที่ วิโรจน์ พวงอินทร์ (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ อาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ควรมีการพัฒนาความรู้และทักษะในการประกันคุณภาพภายใน โดยการส่ง ครูอบรม ศึกษาดูงาน และนำความรู้ไปขยายผลควรวางแผนการดำเนินงาน การนิเทศกำกับติดตาม เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมให้ดำเนินงานตามแผน และมีการรายงานการประกันคุณภาพภายใน

บทสรุป

จากการวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสภาพการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ทั้ง 15 มาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ปฏิบัติมากที่สุดทุก ขั้นตอน คือ มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นเพราะว่า มาตรฐานที่ 12 มีการกำหนดโครงสร้าง และคำสั่งการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายใน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม หรือโครงการพัฒนาผู้เรียน ตอบสนอง มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยแต่ละกิจกรรม หรือโครงการได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ตามความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม และมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะ แล้วนำผลการ ปฏิบัติงานในแต่ละปีการศึกษามาปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ของโรงเรียนปายวิทยาคารต่อไปส่วนมาตรฐานที่มีสภาพไม่ได้ปฏิบัติและไม่แน่ใจ คือ มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและ

เกิดประสิทธิผลเป็นเพราะว่าผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานมาตรฐานที่ 9 ยังขาดประสบการณ์และความถนัดในการปฏิบัติงาน จึงทำให้เกิดปัญหาขาดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีโครงสร้างของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ชัดเจน มอบอำนาจ บทบาท และความสำคัญแก่คณะกรรมการสถานศึกษา สามารถขอความช่วยเหลือ หรือติดต่อประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษาวางแผน และร่วมกันแก้ปัญหาด้วยกันให้มากกว่านี้ เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร อำเภอป่าตอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ควรจัดอบรมให้แก่ผู้บริหารและคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายใน (งานประกันคุณภาพการศึกษา) โรงเรียนพายัพวิทยาคาร เพื่อพัฒนาความรู้ในเรื่องของกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ในการทำงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

1.2 ควรมีทีมงานการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนที่เข้มแข็ง เพื่อการปรับปรุงแก้ไข และเป็นแนวทางในการพัฒนาในปีต่อ ๆ ไป

1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ปฏิบัติงานให้เป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้

1.4 ควรให้สถานศึกษาสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร

1.5 ควรจัดบรรยากาศการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาถึงรูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างเป็นระบบ

2.3 ควรศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนพายัพวิทยาคาร

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มศึกษานิเทศก์ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.(2553). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต
34. รายงานการประเมินภายในสถานศึกษาโดยต้นสังกัด ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนปาย
วิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (อัดสำเนา).
- กฤษณ์ภัสร์ พงษ์พานิชย์. (2553). การเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินของโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินรอบ
แรกในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลป่าป่าและตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง
จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญถม แสงคำ. (2555). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสันทรายวิทยาคม จังหวัด
เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิโรจน์ พวงอินทร์. (2548). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สมชาย ไชยจินดา. (2547). การดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสันป่าตอง
จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.